

La memoria sonora da la Svizra

In'invista en la Fonoteca Naziunala

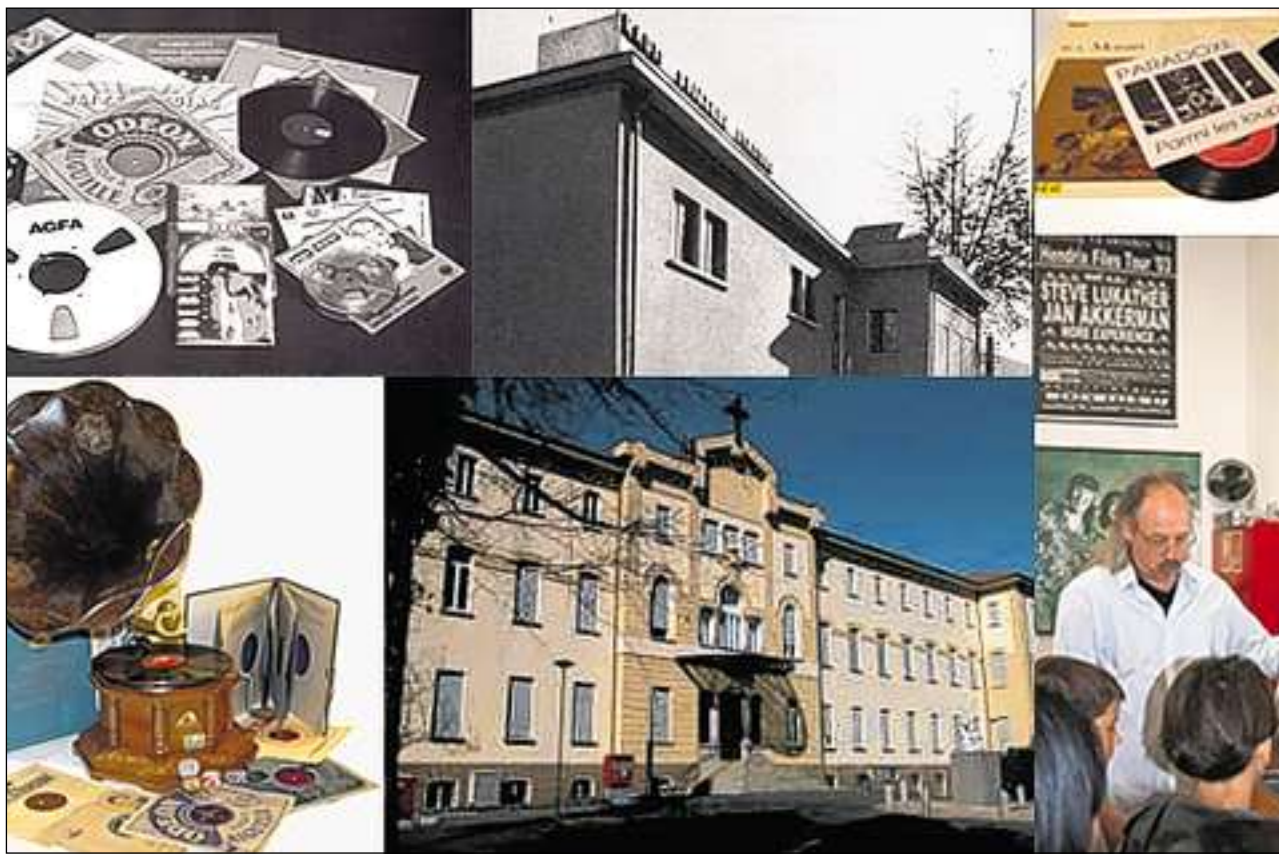
■ **La Fonoteca Naziunala cun sedia a Lugano colleziunescha, documentescha e renda accessibels al public tut ils portatuns che han tras lur cuntegn in liom cun l'istorgia e la cultura da la Svizra. Sin sia pagina d'internet, accessibla er en rumantsch, infurmescha ella davart sia lavur e spierta.** La Fonoteca Naziunala è vegnida fundada l'onn 1987 sco fundaziun da dretg privat ed ademplescha sia incumbensa en

stretga collavuraziun cun la Biblioteca Naziunala Svizra a Berna. Ella colleziunescha e cataloghescha documents sonors a nivel musical ubain discurs, uschia per exempel registraziuns da musica (classica, rock, jazz e populara), cudeschs auditivs, raquints, teaters, intervistas, documents da retschertga (registraziuns al lieu) e colleziuns privatas. Tranter ils stgagis tgrads ed edids da la Fonoteca Naziunala sa chattan er vegls portatuns or da la Rumantschia.

Las colleziuns

L'activitad da colleziun da la Fonoteca Naziunala Svizra ha cumenzà l'onn 1986. Grazia a la deposiziun da l'entir fond da la SUISA ed a l'integraziun da diversas colleziuns è la colleziun da la Fonoteca Naziunala vegnida complet-

La Fonoteca Naziunala cun sedia a Lugano.

FOTOS FONOTECA NAZIUNALA

tar sin la pagina d'internet da la Fonoteca. Las colleziuns cuntegnan: products da l'industria discografica, il deposit da la SUISA, documents sonors da la retschertga scientifica, il deposit da la Biblioteca Naziunala Svizra e registraziuns dad emissivns radiofonicas

en las colleziuns da la Fonoteca Naziunala Svizra en stads offers voluntar-main dals editurs, producents, auditurs ed interprets. Ins ha acquistà mo intginas produzioni isoladas da pitschens producents esters. La SUISA deposite-scha sistematicamain tar la Fonoteca

Documentaziun dals portatuns
Ils portatuns colleziunads vegnan documentads e cataloghisads en la banca da datas FN-Base ed aracunads en ils archivs climatissads da l'instituziun. La descri-ziun detagliada dad in portatun e da ses cuntegn en ina banca da datas permetta

main impurtanta cur ch'ils portatuns vegnan digitalissads, per che la copia digitala na perdia betg ils referiments al portatun original.

Il departament tecnic ed informatic exequescha las lavurs da copia e restauraziun. El è responsabel per la digitalisaziun e per il sistem d'archivaziun dals documents digitalisads ed offera consultaziuns e diversas prestaziuns tecnicas. L'archiv digital po vegnir considerà sco l'ultim toc da la cumbinella en il concept d'archivaziun. La finamira primara da l'archiv digital è d'arcurar a lung term copias da segirtad, sco era da pussibilitar online l'access als cuntegns dals portatuns magasinads tar la Fonoteca Naziunala Svizra.

Offertas da la Fonoteca Naziunala

La Fonoteca Naziunala Svizra preschenta sias colleziuns al public en differents furmas. Il catalog permetta la retschertga da scadin portatun, toc musical u registraziun; la tschertga vegn effectuada en l'entira banca da datas. Cun la tschertga tematica pon ins chattar segund giavisch per exempel tut ils portatuns che cuntegnan in num specific, in titel musical precis u in tschert label. Cun la tschertga tenor projects pon ins chattar ils portatuns liads ad in project definì. Autras funtaunas d'infurmaziun en ils inventaris e las discografias. Ultra l'infurmaziun e l'access a las colleziuns offerescha la Fonoteca divers servetschs da consultaziun e prestaziuns tecnicas en ils suandants secturs: organizaziun, con-

In sguard en l'archiv da la Fonoteca Naziunala.

tada cun numerus portatuns producids pli baud. Tut ils portatuns en documentads e cataloghisads en la banca da datas da la Fonoteca ed en da consul-

istoricas fatgas tranter il 1932 ed il 1955.

Ils exemplars dals products da l'industria discografica che en depositads

Il departament tecnic ed informatic exequescha las lavurs da copia e restauraziun.

Naziunala Svizra tut ils portatuns ch'ella retschaiva en connex cun la gestiun dals dretgs d'autur e da reproduziun. Il deposit cuntegna dus tips da documents sonors: registraziuns commerzialas e registraziuns ineditas (decleraziuns d'ovra). Tar ils documents sonors da retschertga scientifica tutgan registraziuns originals dals dialects da las vals da Blegn e Leventina sco er documents dal tip biografic narrativ dal project «Enquista scientifica areguard l'istorgia dal radio en Svizra».

Dal 1992 al 2002 ha la Fonoteca Naziunala Svizra realisà, cun mezs finanzia-ziunals mess a disposiziun da la Confederaziun ed en stretga collavuraziun cun la SRG SSR idee suisse e cun l'associaziun Memoriav, in'acziun per il salvament da las emissivns radiofonicas dal 1932 al 1955 registradas sin plattas. Il cuntegn da las plattas è vegnì copià entirain sin portatuns digitalisads e documentà en ina banca da datas ch'ins po consultar sin la pagina d'internet da la Fonoteca Naziunala. Las «copias mamma» da las emissivns dals studios da radio da Lugano, Losanna, Geneva, Basilea, Turitg, Berna e Cuir en conservadas tar la Fonoteca Naziunala Svizra.

ina retschertga precisa e svelta. Ils documents vegnan mess en in context che permetta d'eruir lur origin e lur istorgia. La documentaziun daventa particular-

Il logo da la Fonoteca Naziunala Svizra.MAD

strucziun ed installaziun d'archivs sonors; tecnica da registraziun per finamiras d'archivaziun; restauraziun e copia da veglias colleziuns da portatuns; preparaziun da copias da lavur e da segirtad; documentaziun (catalogaziun) da colleziuns da portatuns. La Fonoteca Naziunala Svizra offera ultra da quai era agid tar la retschertga da portatuns che na sa chattan betg en ses archivs.

La preschertgaziun:

La Fonoteca Naziunala Svizra. Lugano. Pagina d'internet: www.fonoteca.ch

Dapli infurmaziuns:

chatta.ch/?hiid=242
www.chattà.ch

«Vusch dal passà» – truvaglias rumantschas

En collavuraziun cun la Biblioteca Naziunala e la Societad svizra da radio e televisiun ha la Fonoteca Naziunala realisà l'onn 1996 il disc rumantsch «Vuschs dal passà». Il document acustic pussibilitescha da giudair las pli veglias emissivns rumantschas da radio. Ellas en vegnidas registradas en il studio da radio a Turitg tranter il 1936, il mument da l'emprima registraziun, ed il 1966, cur che il Radio Rumantsch ha pudì retrair ses emprim studio en la via Otto a Cuir. Il disc dat medemamain access ad in sectur impurtant da la cultura rumantscha en general. Questas vuschs or da l'archiv dal radio en er in document per il svilup linguistic dals meds da massa electronics, ed ellas en tipicas per in'epoca da plitost retegientschas e respect vers il diever da vusch e lingua

per ina derasaziun uschè vasta e publica. En l'emprima mesadad dal 20avel tschientaner eran contribuziuns da radio en lingua rumantscha anc unicats da program sporadics.

Tar ils documents ils pli vegls sin il disc compact tutgan «L'Appel per la «Landi» dad Edgar Piguet-Lansel dal 1936, ina registraziun cun uffants da l'Engiadina al studio da la «Landi» l'onn 1939 u il «Bavagnaint per en preda» da Pader Alexander Lozza, registrà il medem onn. Sper pliras chanzuns e tocs da musica cuntegna il disc er discurs e peds festivs e differents gjeus auditivs e poesias. Tranter las registraziuns pli recentas sa chattan l'emprim «Viagond cul microfon» (1959) u er l'emprima «Emissiun purila» (1964), tuttas duas moderadas da Tista Murk.

Vusch dal passà: las pli veglias emissivns da radio rumantschas 1936-1966.